

O‘zbekiston Respublikasi
Sog‘liqni Saqlash vazirining
2025 yil “23” iyundagi
180-son buyrug‘iga
4-Ilova

**PARATONZILYAR ABSESS
NOZOLOGIYASI BO‘YICHA TIBBIY XIZMAT KO‘RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI**

TOSHKENT 2025

«TASDIQLAYMAN»
Respublika ixtisoslashtirilgan
Otorinolaringologiya va bosh-
bo'yin kasalliklari ilmiy-
amaliy tibbiyot markazi
direktori U. S. Xasanov

2025 yil

**PARATONZILYAR ABSESS
NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI**

TOSHKENT 2025

PARATONZILYAR ABSESS

NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI

Milliy klinik standart nozologiyasining nomi (kodi), tashxislash va davolashga jalb etiladigan mutaxassislar nomi

MKB 10/11 Kodlanishi:	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo'yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo'yicha statsionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
J-36.0	Paratonzilyar absess	Oilaviy shifokor Otorinolaringolog	Pediatr, Terapevt, revmatolog	Otorinolaringolog	Pediatr, Terapevt, revmatolog
CA0K.1	Paratonzilyar absess				

PARATONZILYAR ABSESS NOZOLOGIYASI BO'YICHA TASHXISLASH, DAVOLASH, REABILITATSIYA TADBIRLARI

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	Shikoyati va anamnez (kasallik va hayot anamnezini yig'ish)	+	+	+	+	+	1 yilda 2 marta	7-8 kun
	Ob'ektiv ko'rik	+	+	+	+	+	1 yilda 2 marta	7-8 kun
	Fizikal va klinik tekshiruv	+	+	+	+	+	1 yilda 2 marta	7-8 kun
Eslatma: Asoratlanmagan holatlarda paratonzilyar absess ambulatoriya sharoitida kuzatiladi va davolanadi.								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	1. Shikoyati va anamnez (kasallik va hayot anamnezini yig'ish)	+	+	+	+	+	1 marta	
	2. Ob'ektiv ko'rik	+	+	+	+	+	1 marta	

	3. Fizikal va klinik tekshiruv	+	+	+	+	+	1 marta	
Eslatma: bemorda boshqa qo‘shimcha yoki xamrox kasallik aniqlangan xolda Milliy klinik protokollarda keltirilgan qo‘llanmalarga muvofiq mos tor soxa bo‘yicha mutaxassislar tekshiruvdan o‘tishi; - kasallik asoratlangan xolda aniqlanganda, xamda operativ davo ko‘rsatmasi aniqlangan xollarda shoshilinch jarroxlik maslahati uyushtiriladi, bemor xolatiga ko‘ra statsionarga statsionar va/yoki operativ davo uchun yo‘llanadi.								
Asosiy laborator tekshiruvlar	Asosiy: Qonning umumiy (klinik) taxlili	+	+	+	+	+	1-2	
	Siydikning umumiy (klinik) tahlili	+	+	+	+	+	1-2	
Eslatma: Bemorni maslahat qilish mobaynida hamrox kasallik aniqlangan xolda tibbiy muassasa darajasida mavjud laborator tekshiruvlar o‘tkaziladi.								
Qo‘shimcha laborator tekshiruvlar	Qonning biokimyoviy taxlili (agar kerak bo‘lsa)	+	+	+	+	+	1	
	Koagulogramma (agar kerak bo‘lsa)	+	+	+	+	+	1	
	Revma proba	+	+	+	+	+	1	
	Bak ekma	+	+	+	+	+	1	
Eslatma:								
Asosiy instrumental tekshiruvlar	Faringoskopiya, Faringoendoskopiya	+	+	+	+	+	2	
Eslatma: Bemorni maslahat qilish mobaynida hamrox kasallik aniqlangan xolda tibbiy muassasa darajasida mavjud instrumental diagnostik tekshiruvlar o‘tkaziladi								
Qo‘shimcha instrumental tekshiruvlar	Bo‘yin UTT	Kerak bo‘lsa	Kerak bo‘lsa	Kerak bo‘lsa	Kerak bo‘lsa	Kerak bo‘lsa	Kerak bo‘lsa	
	Bo‘yin MSK Ti	Kerak bo‘lsa	Kerak bo‘lsa	Kerak bo‘lsa	Kerak bo‘lsa	Kerak bo‘lsa	Kerak bo‘lsa	
Eslatma (ko‘rsatmaga muvofiq) Bemorni maslahat qilishda yondosh kasalliklari aniqlansa, tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib mavjud instrumental diagnostik tekshiruvlari o‘tkaziladi, aks xolda yuqori instansiyaga yuboriladi.								

STATSIONAR DAVOGA KO'RSATMA:

- Ambulatoriya sharoitida davolanish uchun sharoit yo'qligida.

Shoshilinch kasalxonaga yotqizish uchun ko'rsatmalar:

1. Intoksikatsiyaning og'ir belgilarida;
2. Adekvat terapiya fonida ijobiy dinamikaning yo'qligida;
3. Asoratlar xavfi mavjudligida;

MEDIKAMENTOZ DAVO

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davo)		Shoshilinch va tez tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Peroral antibiotik vositalari Amoksitsillin/klavulan kislotasi, Sefuroksim, Klaritromitsin, levofloksatsin	Ko'rsatmalarga muvofiq tanlangan dori vositasi qarab	+	+	+	+	+	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda
Parenteral antibiotik vositalari Ampitsillin sulbaktam, Seftriakson Amikatsin, Levofloksatsin	Ko'rsatmalarga muvofiq tanlangan dori vositasi qarab	+	+	+	+	+	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda
NYQV Nimesulid, Ibuprofen, Atsetaminofen	Ko'rsatmalarga muvofiq tanlangan dori vositasi qarab	+	+	+	+	+	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda

Eslatma: Yuqoridagi dori-darmonlardan bir xil nomdagi guruhlardan biri buyuriladi. Agar kerak bo'lsa, (antibiotiklar haqida) birlashtirish mumkin. Agar kerak bo'lsa, dori-darmonlarni boshqa analoglar bilan almashtirish mumkin.

Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davo)		Shoshilinch va tez tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Antigistamin vositalari Setirizin, Xloropiramin, Dezloratadin	Ko'rsatmalarga muvofiq tanlangan antibiotikga qarab	+	+	+	+	+	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda
Dezintoksikasiya va infuzion terapiya Elektrolit eritmala	Ko'rsatmalarga muvofiq tanlangan antibiotikga qarab	+	+	+	+	+	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda
Maxalliy vositalar g'arg'ara qilish uchun Geksetidin Benzidamin Dekametoksin	Ko'rsatmalarga muvofiq tanlangan antibiotikga qarab	+	+	+	+	+	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda	Ko'rsatmalarga muvofiq individual ravishda

XIRURGIK ARALASHUV / OPERATSIYA

Davolash tadbirlari (operativ davo)	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Ambulator yordam		
Operatsiya nomi/aralashuv/davolash	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
1. Paratonzilyar absessni ochish			+	+	+
2. Tonzilektomiya absessni ochish bilan				+	+
...					
Izoh: Jarrohlik aralashuvining turi va hajmi patologiya turiga va hajmiga qarab individual ravishda tanlanadi. Agar asoratlar mavjud bo'lsa, asoratga qarab agar kerak bo'lsa, tegishli mutaxassislar jalb qilinadi.					

DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ

Ovqatlanish tartibi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
1.Parhez stoli	+	+	+	+	+
Izoh:					

DISPANSERIZATSIYA

NAZORATGA OLINGAN BEMOR DISPANSERIZATSIYASI	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati					
Izoh: Asosiy nazorat qiluvchi shifokorlar – oilaviy shifokor, revmatologa, otorinoloaringolog.					
Laborator tekshiruvlar					
Izoh:					
Instrumental tekshiruvlar					
Izoh:					

REABILITATSIYA Izoh:.

:

BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA/ SKRINING

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati	Profilaktika tadbirlari
Mutaxassis (shifokor) maslahati						

	Izoh:					
Instrumental tekshiruvlar						
	Izoh:					
Birlamchi profilaktika	Surunkali tonzillitni davo va profilaktikasi	+	+	Yiliga 1-2 marta	Tanglay murtaklarini olgunga qadar	doimiy
	Surunkali tonzillitni davo va profilaktikasi	+	+	Yiliga 1-2 marta	Tanglay murtaklarini olgunga qadar	doimiy
	Izoh:					